

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 212 (13.809)

Баҳоси эркин нарҳда

ХАЛҚАРО ВАЛЮТА ЖАМҒАРМАСИ: ЎЗБЕКИСТОН МОНЕТАР СИЁСАТДА ТЎҒРИ ЙЎЛДАН БОРМОҚДА

Жаҳон молия тизимини мониторинг қилувчи институт – Халқаро валюта жамғармасининг исталган мамлакатдаги молиявий-иқтисодий вазият ҳақида тақдим этган ахбороти жаҳон ҳамжамияти томонидан ҳаққоний ва холис, деб қабул қилинади.

Мазкур жамғарманинг Марказий Осиё ва Кавказ мамлакатлари иқтисодиёти таҳлиliga бағишланган навбатдаги тақдироти 9 ноябрь кунин Тошкентда ўтказилди.

Халқаро валюта жамғармаси ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан "Orient Finans Bank" кўмағида ташкил этилган тадбирда тегишли вазирлик ва идоралар, банк-молия институтлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Халқаро валюта жамғармасининг Яқин Шарқ ва Марказий Осиё мамлакатлари бўйича департаменти директори ўринбосари Юха Кякконен ўтказган тақдиротдаги таҳлил ва прогнозларга кўра, бугунги кунда жаҳон иқтисодий ўсиш суръатлари секинлашган. Сўнгги пайтларда кузатилаётган хомашё нархларининг ошиши вақтинчалик ҳолат, у истиқболда яна пастлай бошлайди. Мисол учун, жорий йилда олтин ва бошқа металллар нархлари ўтган йилларга нисбатан бир неча фоизга камайган.

Юха Кякконеннинг қўшимча қилишича, Марказий Осиё ва Кавказ мамлакатлари иқтисодиёти кўп сонли ва ўзаро боглиқ хатарлар билан ҳам тўқнаш келмоқда. Хомашё нархларининг қимматлиги, савдо ва чекловлардаги таранглик, қийин молиявий шароит шулар жумласидандир. Натижада пул-кредит сиёсати кун тартибига мураккаб масалалар чиқиб, бюджет хатарлари кўпаймоқда. Хусусан, давлатнинг умумий қарзлари микдори ошмоқда.

Ўзбекистон иқтисодий тараққиёти ташқи омиллардан кўра кўпроқ ўзига боглиқ минтақадаги ягона мамлакат бўлиб турибди, – деди Ю.Кякконен. – Мамлакатимизда иқтисодий трансформация жараёни кечмоқда. Янги монетар сиёсатга ижобий ўзгаришлар киритилди, нархлар эркинлаштирилмоқда, солиқ тизими қайта ислох этилди, тадбиркорлик фаолияти қўллаб-қувватланмоқда, уларга солиқ ва боғхона масалаларида имтиёзлар берилмоқда. Буларнинг барчаси мамлакатингиз иқтисодий ўсиш суръатларига ижобий таъсир этади. Мисол учун, жорий йилда ўсиш кўрсаткичи 5, 2019 йилдан 6 фоизга ошиши кутилмоқда.

Халқаро валюта жамғармаси хулосасига кўра, Марказий Осиё ва Кавказ мамлакатлари инклюзив иқтисодий ўсишда ижобий натижаларга эришган, аммо прогноз қилинаётган яқин истиқболдаги ўсиш суръати билан ҳаёт даражасини яхшилаш учун минтақада 20 йил керак бўлади.

Бу жараёнинг самарадорлигини бюджет кенглиги, тизимли ислохотлар каби муҳим омиллар таъминлайди. Бунда солиқ-бюджет сиёсати адолатли ва ижобий бўлмоғи, юқори сифатли инвестиция, инсон капитали, ўсувчан хусусий секторни шакллантириш ва тизимли ислохотлар таъсирчанлигини ошириш учун давлат бошқарувини яхшилаш каби масалаларга асосий эътиборни қаратиш лозим.

Тадбирда минтақадаги бошқа мамлакатлар билан солиштирилганда Ўзбекистонда иқтисодий соҳа фаол ислох этилаётгани таъкидланди. Халқаро валюта жамғармаси томонидан бу жараёни қўллаб-қувватлашга тайёрлик билдирилди.

Монетар сиёсатда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки етакчи вазифаси бажаради. Айни вақтда мамлакатимизда нархларни эркинлаштириш бўйича ҳаракат бошланган. Бундай шароитда инфляция даражаси тез ўсиш эҳтимоли бўлади. Шу боис Марказий банк инфляция назоратини ўшлаб туриш борасида фаол чоралар кўраётди. Хусусан, сентябрь ойида қайта молиялаш ставкасини ошириш бўйича қарор қабул қилинди.

Тақдирот доирасида Халқаро валюта жамғармаси томонидан мамлакатимизда инфляциянинг олдини олиш бўйича тавсиялар берилди.

– Бюджет харажатларининг ҳаддан ташқари ошиб кетишига йўл қўймайлик ва монетар сиёсатни қатъийлаштириб боришни ўз ичига олган бу тавсиялар муҳим аҳамиятга эга, – деди Ўзбекистон Марказий банки раиси ўринбосари Илҳом Норқулов. – Асосий вазифамиз инфляция паст даражада бўлишини сақлаб туришдан иборат. Аммо нархларнинг эркинлаштирилиши инфляциянинг ўсишига сабаб бўлиши мумкин. Шундан келиб чиқиб, биз монетар сиёсатни олиб боришда максимал даражада пул-кредит шароитларини қатъийлаштириб, инфляция даражасини пасайтириб борамиз.

Малоҳат ХУСАНОВА,
ЎЗА мухбири

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ ЮТУҚЛАРИ НАМОЙИШИ

“Ўзэкспомарказ” миллий кўргазмалар мажмуида “FoodWeek/Horeca/AgriTek Uzbekistan-2018” халқаро ихтисослаштирилган кўргазмаси бўлиб ўтди. Тадбир “EXPO POSITION” МЧЖ томонидан Қишлоқ ва Сув хўжалиги вазирликлари, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши кўмағида ташкил этилди.

Унда мамлакатимиз ва Беларусь, Хиндистон, Италия, Қозоғистон, Хитой, Корея, Қирғизистон, БАА, Россия, Туркия, Украина, Польша каби 13 давлатдан қарийб 60 компания иштирок этди. Ташриф буюрувчиларга озиқ-овқат, қадоклаш саноати, ресторанлар, озиқ-овқат маҳсулотлари ва ичимликлар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари учун ўсуналар тақдим этилди.

Кўргазма очилиш маросимида мамлакатимиз саноат салоҳиятини ошириш, сифатли товар ва хизматлар ишлаб чиқариш, маҳаллий бизнеснинг ишлаб бозорига чиқиши учун шароитлар яратиш

бўйича олиб борилаётган ишлар, саноатни модернизация қилиш, маҳаллий тадбиркорлар ҳамда чет эл инвесторларининг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар ҳақида айтилди.

– Компаниямиз халқаро кўргазма, семинар ва конференцияларни ташкил этишга ихтисослашган, – дейди “EXPO POSITION” МЧЖ ходими Зулайхо Бенимова. – 20 йилдан зиёд вақт давомида 200 дан ортиқ ихтисослаштирилган тадбирлар ташкил этдик. Уларда нафақат саноат ва халқаро ҳамкорлик соҳасидаги ютуқлар намоийш этилди, балки

янги маҳсулотни истеъмол бозорига олиб чиқиш ҳамда замонавий технологияларни жорий этиш бўйича тажриба алмашилди.

“Vazira biznes” масъулияти чекланган жамияти асосан музқаймоқ ишлаб чиқаради. Шунингдек, корхона жамоаси тайёрлаётган шириликлар, ярим фабрика тамакулотлари ҳам харидоргирдир.

– Бизнесимизни 2005 йилда озиқ-овқат маҳсулотлари дўконини очилдан бошлаганимиз, – дейди мазкур МЧЖ директори Шерзод Қобилов. – Икки йил ўтиб, музқаймоқ ишлаб чиқариш ҳисобиға фаолиятимизни кенгайтиришга қарор қил-

дик. Асосий эътиборимизни маҳсулот сифати ва турига қаратдик. Албатта, маҳсулотга баҳони истеъмолчи беради. Музқаймоқларимиз ўз харидорини топди. Шу кунларда фаолиятимиз турини ривожлантириш ҳаракатидамыз.

Табийи сут маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи ва етказиб бериучи “Русское молоко” масъулияти чекланган жамияти кўргазма иштирокчиларидан биридир.

– Биз “Свитлогорье” савдо белгиси остида қиёмли сироклар, вафли таёқчалари, таркибида сут зардоб бор ичимликлар, музқаймоқлар ишлаб чиқарамиз, – дейди МЧЖнинг ташқи иқтисодий фаолият йўналиши раҳбари Андрей Машкунов. – Мана, бир йилдирки, Ўзбекистонга қиёмли сироклар етказиб берамиз. Эндиликда бошқа турдаги маҳсулотларимизни ҳам экспорт қилиш режамиз бор.

Кўргазма доирасида ишлаб чиқарувчилар ўзаро ҳамкорлигини янада кенгайтириш бўйича келишиб олди.

Ирина ДОЛЕНКО,
ЎЗА мухбири

Қарор ва ижро

КЎЗ МИКРОХИРУРГИЯСИ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Пойтахтимиздаги “International Hotel Tashkent” меҳмонхонасида ташкил этилган халқаро анжуман шундай номланди.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургия илмий-амалий тиббиёт маркази томонидан ташкил этилган тадбирда Ўзбекистон, Россия, АҚШ, Италия, Қозоғистон каби давлатлардан малакали мутахассислар, офтальмологлар иштирок этди.

Бугунги кунда мамлакатимизда аҳолига офтальмология соҳасида кўрсатилаётган тиббий-профилактика ёрдами сифатини яхшилаш, офтальмоло-

гик касалликларнинг олдини олиш ва профилактика қилиш бўйича қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 июндаги “Ўзбекистон Республикаси аҳолисиға 2017-2021 йилларда ихтисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатишни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори бу борадаги ишлар самарадорлигини оширишда муҳим дастуруламал бўлаётир.

(Давоми 2-бетда)

“ТОШКЕНТ-2025: ТРАНСФОРМАЦИЯ” ЛОЙИҲАСИ ТАҚДИМОТИ

Яқинда Игорь Моисеев номидаги Россия давлат академик халқ рақс ансамбли бадий раҳбари Елена Шербакова Тошкентга қарийб 35-40 йиллар аввал келгани, ўтган йилларда пойтахт шаҳарда кўп яхши ўзгаришлар бўлиб, таниб бўлмас даражада ўзгариб кетгани ҳақида айтганди.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида “Тошкент-2025: трансформация” лойиҳаси тақдиротига бағишланган тадбирда пойтахтимиз қиёфасини янада замонавийлаштириш, бу борада истиқболдаги лойиҳалар хусусида атрофлича сўз юритилди.

Тошкент шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи Ж.Ортиққўжаев, шаҳар ҳокимлиги қошидаги жамоатчилик кенгаши раиси Х.Абдурахмонов ва бошқалар бугунги шиддатли давр шаҳарсозлик соҳаси олдиға ҳам замон руҳига монанд талаб ва эҳтиёжларни қўяётганини таъкидлади.

2018 йилнинг октябрь ойида Тошкент шаҳар ҳокимлиги қошидаги жамоатчилик кенгаши томонидан “Тошкент-2025: трансформация” лойиҳасига асос солинди. Мазкур лойиҳа “Урбанистика маркази” жамоат фонди томонидан амалиётга жорий этилиши кўзда тутилган. Унинг асосий мақсади аҳоли турмуши даражасини янада ошириш, шаҳар иқтисодиёти рақобатбардошлигини, барқарор ривожланишини таъминлаш учун кенг қамровли стратегиялар ишлаб чиқиш кабилардан иборатдир.

Н.УСМОНОВА

Лойиҳа режасига кўра, 2025 йилга бориб Тошкент энг замонавий, инвестиция ва туризм учун жозибадор, бой тарихий ва маданий меросни ўзида мужассам этган, аҳоли учун қулай етакчи шаҳарга айланиши кўзда тутилган.

“Тошкент-2025: трансформация” лойиҳаси маъмурий ислохотлар, шаҳарни ривожлантиришнинг иқтисодий стратегияси, уй-жой коммунал хизматлар, ижтимоий соҳа ва инклюзив тараққиёт, экология каби йўналишларни қамраб олади. Лойиҳа дастлабки жамоани шакллантириш, илк маълумотларни йиғиш, камчиликларни аниқлаш ва зарур “Йўл харитаси”ни тузиш, йўналишлар бўйича стратегиялар ишлаб чиқишни бошлаш, белгиланган вазифалар бажарилишини кузатиб бориш, натижалар тақдироти каби босқичлардан иборатдир. Лойиҳага оид вазифаларни белгилашда аҳолининг кенг қатламлари, олимлар, экспертлар, молия институтлари, урбанистикаға оид халқаро ташкилотлар мутахассислари фикрларига, жаҳондаги йирик мегаполислар тажрибасига таяниб иш қўрилади.

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Андижонда йилига 14 миллион дона дори-дармон ишлаб чиқариш қувватига эга янги корхона иш бошлади. Ҳозирда бир неча турдаги маҳсулотлар “Biomedics Uzbekistan” бренди остида ички бозорга чиқарилмоқда. Лойиҳа тўла амалга оширилиши билан йилига 1,2 миллиард АҚШ долларилек маҳсулот экспорт қилиниши кўзда тутилган.

• Жиззах вилояти мусиқали драма театрида атоқли адиб Чингиз Айтматов таваллудининг 90 йиллиғига бағишлаб “Чингизхоннинг оқ булут” асари саҳналаштирилди. Янги спектаклни театрнинг ёш режиссёри Умид Норматов яқинда ўтадиган “Дебют-18” республика кўрик-фестивалига тайёрлаган. Асар мутахассислар кўригидан муваффақиятли ўтиб, фестивалга тавсия қилинди.

• Хитойлик тадбиркорлар “Навой” эркин иқтисодий зонасида юк ташишга мўлжалланган, шунингдек, кўп қаватли уйлар учун лифт ишлаб чиқариш заводи қуришни режалаштирмоқда. Хорижлик инвесторлар эркин иқтисодий зона фаолияти билан танишиб, мазкур лойиҳа учун 2 миллион АҚШ доллари микдорида инвестиция киритишини маълум қилди. Энг муҳими, янги заводда 5 нафар хорижлик мутахассис ва 30 нафар маҳаллий кадрлар иш билан таъминланади.

• Тошкент вилояти Олмалик шаҳрида “Энг яхши китобхон оила” кўрик-танловининг вилоят ҳудудий босқичи бўлиб ўтди. Ўзбекистон “Миллий тиклаш” демократик партияси вилоят кенгаши томонидан ташкил этилган танловда Ангрэн ва Олмалик шаҳарлари ҳамда Оҳангарон туманидан 3 оила “Биз китобхон оиламиз”, “Биз севган китоб”, “Бадий ва маънавий саводхонлик” шартлари бўйича ўзаро баҳслашди.

ЖАҲОНДА

• Болгария пойтахти София шаҳридаги археология музейида очилган кўргазмада маданият вазирлиги томонидан контрабандачилар яширинча олиб кетаётган пайтда мусодара этилган ва мамлакатдаги 16 та музейда сақланаётган 300 га яқин ноёб осори-атиқалар – қадимий қурол-яроғлар, тилла буюмлар ва тақинчоқлар намоийш этилмоқда.

• Нью-Йоркда бўлиб ўтган конференцияда Жанубий Кореянинг “Самсунг” компанияси томонидан ишлаб чиқилган янги букланувчи смартфон намоийш этилди. Айтиш керакки, смартфонни буклаш жараёни унинг тасвири сифатига таъсир кўрсатмайди. Анжуманда компания режалариға мувофиқ тез орада рулонға ўхшаб ўраладиган ва чўзиладиган смартфонларнинг ҳам ишлаб чиқарилиши таъкидлаб ўтилди.

• Япониянинг машҳур “Тойота моторс” автомобилсозлик компанияси йиллик операцион фойдасининг 4,3 фоизга ошганини маълум қилди. Бунда Хитойда ва қисман Шимолий Америкада компания томонидан ишлаб чиқарилаётган автомобилларга талабнинг ошгани сабаб бўлди. 2018 йил охириға қадар ушбу компания 21 миллиард доллардан ортиқ даромад олишни кўзда тутмоқда.

“ЎЗЛИТИнефтьгаз”: ИСЛОҲОТ ВА САМАРА

“ЎЗЛИТИнефтьгаз” акциядорлик жамиятида нефть ва газни қайта ишлаш, табиий газни транспортировка қилиш, ишлаб чиқариш корхоналарида энергия сарфи самарадорлигини ошириш ва энергия тежамкор технологияларни жорий этиш бўйича бажарилган ишларга бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Унда Инновацион ривожланиш вазирлиги, илмий-тадқиқот институтлари, Фанлар академияси ва бошқа вазирлик, идоралар ҳамда “Ўзбекнефтьгаз” акциядорлик жамияти қошидаги корхоналар мутахассислари иштирок этди.

Тадбирда давлатимиз раҳбарининг ўтган йил 26 майдаги “2017-2021 йилларда қайта тикланувчи энергетикани янада ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида”ги қарори нефть ва газни қазиб олиш, қайта ишлаш, энергия тежамкорлиги йўналиши бўйича муайян ишлар олиб бориш ва замонавий энергия тежамкор технологияларни жорий этишда муҳим аҳамият касб этаётгани таъкидланди.

Маълумотларга кўра, бугунги кунда нефть ва газ соҳасида Жаҳон банки қошидаги Халқаро ривожланиш ассоциацияси маблағларини жалб қилиш орқали инвестиция лойиҳалари амалга оширилган. Мазкур лойиҳалардан ишлаб чиқариш корхоналарида энергия сарфи самарадорлигини ошириш учун электр ўтказгичларга частота созловчи мосламалар ўрнатилиб, йилига 58,4 миллион кВт. соатгача электр энергия тежаланиш кутилмоқда.

Давра суҳбатига берилган маълумотларга кўра, Жаҳон банки билан ҳамкорликда лойиҳавий қуввати 11,4 миллион куб метр йўловчи нефть газларини утилизация қилиш орқали йилига 34 миллион кВт. соатгача электр энергия ишлаб чиқаришга йўналтирилган инвестицион лойиҳалар ишга туширилган.

Хозирги кунда “Ўзбекнефтьгазқазибчиқариш” АЖ ва “Ўзтрансгаз” АЖ ишлаб чиқариш корхоналарида сиқув компрессор станцияларидан ажралаётган чиқинди газлардаги иссиқликдан 5,5 МВт электр энергияси ишлаб чиқаришга йўналтирилган инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш режалаштирилган.

ЎЗА

КЎЗ МИКРОХИРУРГИЯСИ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда)

– Айни кунларда барча тиббий йўналишлар қатори офтальмология соҳасини янада такомиллаштиришга катта эътибор қаратилган, – деди Ўзбекистон Қаҳрамони, Тошкент врачлар малакасини ошириш институти офтальмология кафедраси профессори Холид Комилов. – Маҳаллий ва хорижий мутахассислар анжуманда кўз микрохирургиясида эришилаётган ютуқлар бўйича ўртоқлашди. Айниқса, бунда глаукома, кексалик макуляр дегенерацияси, диабетик ретинопатия, тўр парда кўчиши каби касалликлар профилактикаси, бу борада тиббий муассасаларни зарур жиҳозлар билан таъминлаш ҳамда кадрлар малакасини оширишда халқаро ҳамкорликларни янада мустаҳкамлаш муҳим аҳамият касб этади.

Таъкидлаш керакки, Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургияси илмий-амалий тиббиёт маркази етакчи тиббий муассаса бўлиб, у энг замонавий офтальмологик асбоб-ускуналар билан таъминланган. Бу ерда катаракта ва глаукома жарроҳлиги, реконструктив жарроҳлик, шох парда жарроҳлиги, лазер жарроҳлиги, болалар кўзининг микрохирургияси, пластик жарроҳлик, болалар кўзларини замонавий махсус компьютер дастурлари асосида даволаш, шунингдек, индивидуал кўз протезларини ясаш ва қўйиш амалиётлари бажарилади. Марказ касалланган шох пардани тиниқ донор шох пардага алмаштиришни амалга оширадиган ягона кўз клиникасидир.

Анжуманда кўз микрохирургиясининг долзарб масалалари, кадрлар малакасини ошириш, бу борадаги ютуқ ва муаммоларга доир масалалар юзасидан маърузалар тингланди.

– Кўз микрохирургияси ривожда тажриба алмашиш жуда муҳимдир, – деди россиялик офтальмолог Евгений Сидоренко. – Чунки бугунги кунда кўз касалликларининг олдини олиш, сифатли профилактикаси ва жарроҳлик амалиёти учун тиббиётнинг замонавий усулларидан фойдаланиш ижобий самара беради. Шу боис тадбир доирасида шох парданинг оғир касалликлари бўйича жарроҳлик амалиёти, маҳорат дарслари амалга оширилади. Бундай назарий ва амалий машғулотлар барча иштирокчилар учун фойдалидир.

Насиба ЗИЁДУЛЛАЕВА,
ЎЗА мухбири

Сўнгги пайтларда “стартан” атамаси кенг қўлланилмоқда. Хўш, аслида бу сўзнинг маъноси нима, унинг моҳияти нималардан иборат? Хуллас кўпчилик бу атамани ҳали тўлиқ англаб етганича йўқ.

“Стартан” атамаси “жараённинг бошланиши” ёки “бошланғич” деб таржима қилиниб, у илк бор америкалик тадбиркор Стив Бланк томонидан киритилган. Бизга яхши маълум бўлган Facebook, Wikipedia, Youtube, Instagram, Twitter, Microsoft ҳам бир неча йиллар олдин стартан, яъни бошланғич, янги кашфиёт бўлган.

Мамлакатимизда ҳам стартапларни жорий этиш, уларни қўллаб-қувватлаш ва халқаро микросда оммалаштириш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Шунинг учун маҳаллий илмий ва инновацион ишланмаларни тижоратлаштириш ва ишлаб чиқаришга жорий қилиш мақсадида юртимизда инновацион тадбиркорлигини ривожланиш даражасини оширишни қўллаб-қувватлайдиган бир қанча ташкилотлар ташкил этилди.

Инновацион ривожланиш ва новаторлик гоёларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳам ана шундай ташки-

ИЛМИЙ СТАРТАПЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ПАЙТИ КЕЛДИ

лотларнинг бири сифатида бугунги кунда инновацион технологияларни яратиш ва ҳаётга татбиқ этиш, мамлакатимиз иқтисодиётини барқарор ва жадал ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

– Жамғармамиз давлатимиз раҳбарининг ўтган йил 29 ноябрдаги “Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”ги фармони асосида ташкил этилган, – дейди жамғарма директори Бунёд Охунов. – Бугунги кунда ташкилотимиз томонидан ёш олимларни қўллаб-қувватлаш, маҳаллий илмий ишланмаларни жорий қилиш ва уларни тижоратлаштириш-

ни кўзда тутадиган илмий-стартанларни ҳаётга татбиқ этиш, уларнинг ривожланиши учун барча шарт-шароитларни яратишга жиддий эътибор қаратилмоқда.

Жамғарма ёш олимларнинг илмий салоҳиятини ривожлантиришга, шунингдек, инновацион ишланмаларни шаклланиш босқичидан бошлаб уларни бозорга чиққунга қадар илгари суриш ва ишлаб чиқаришга жорий қилишга ёрдам берадиган қулай шарт-шароитларни яратишда кўмаклашмоқда.

Бунёд Охуновнинг айтишича, мамлакатимиз ёш олимларининг қисқа муддатли илмий стартапларини мо-

лиялаштиришга жорий йилда жамғарма томонидан 200 минг АҚШ доллари ажратиши режалаштирилган. Хозирги кунга қадар, 21 нафар ёш олимнинг илмий стажировкалари ўрнатилган тартибда тўлиқ молиялаштирилди. Йил якунига қадар жами 30 нафардан ортиқ ёш олимларнинг илмий стажировкаларини молиялаштириш кутилмоқда.

– Мамлакатимизда илмий стартапларни амалга оширишнинг пайти келди, – дейди Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси умумий ва неорганик кимё институти 1-босқич докторанти Ситорабону Расулова. – Чунки бугун юртимизни бутун жаҳон тан олмақда. Жорий йилда Инновацион ривожланиш ва новаторлик гоёларини қўллаб-қувватлаш жамғармасининг моддий кўмағида Москвадаги Д.И. Менделеев номидаги кимё-технология университетиде қазиб олинган рудалар бўйича бир ой давомида амалиёт ўтдим. Эндиликда ўз стартапимни шакллантириш ва кенгайтириш учун ўрганганларимни кенг татбиқ қилишга ҳаракат қиламан.

Даврон СУННАТОВ

ОЛИЙ ТАЪЛИМНИНГ МУҲИМ МАСАЛАЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида мамлакатимиз олий таълим муассасалари ректорлари иштирокида кенгайтирилган Ҳайъат мажлиси ва Ўзбекистон олий таълим муассасалари ректорлар кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Тадбирда бугунги кунда олий таълим тизими олдида қўйилаётган вазифаларнинг мазмун-моҳияти, улардан кутилаётган натижаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Айни пайтда ўқув даргоҳларида халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, таълим сифатида бўлган эътиборни қўлгайтириш, амалга оширилаётган ишларни оммавий ахборот воситаларида мунтазам ёритиб бориш, коррупцияга қарши курашнинг энг самарали шакллари қўллаш юзасидан топшириқлар берилди.

Ректорлар кенгаши йиғилишида қатор ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Жумладан, 2018 йилда Тошкент шаҳрида ўтказилган Ўзбекистон – Россия таълим форумининг аҳамияти, унда эришилган келишувларни амалиётга татбиқ этишга алоҳида ургу берилди.

Дарҳақиқат, мазкур форум олий таълим тизимидеги икки давлат илмий-маърифий жамоатчилиги ўртасидаги ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқишда муҳим аҳамият касб этди. Ушбу форумнинг навбатдаги босқичини 2019 йилда Россияда ўтказилишига тайёргарлик ишларини шу кундан бошлаш юзасидан топшириқлар берилди.

Йиғилишда Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори Баҳодир Ҳодиев Ўзбекистон олий таълим муассасалари ректорлар кенгаши раиси этиб сайланди.

(ЎЗА)

Президентимизнинг Юнусобод туманига ташрифи давомида туманни иқтисодий ривожлантириш, маҳаллалардаги ижтимоий-маънавий муҳитни янада яхшилаш, аҳоли фаровонлигини оширишга қаратилган чора-тадбирлар, қилиниши лозим бўлган ишлар белгилаб берилган эди. Тошкент Ахборот технологиялари университетида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида давлат ташкилотлари ва жамоатчилик вакиллари иштирокида учрашув ташкил этилди.

ВАЗИФАЛАР ИЖРОСИ ФАРОВОНЛИККА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Юқоридаги масалалар бўйича туманда қилинаётган ишларни жадаллаштириш, маънавий-маърифий тадбирларни тизимли, доимий ва самарали ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси, Республика маънавият ва маърифат маркази, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши, Ёзувчилар уюмлари, Маданият вазирлиги, таълим муассасалари, маҳалла фаоллари, Тошкент шаҳар ва Юнусобод туман ҳокимликлари вакилларида иборат ишчи гуруҳи томонидан жойдаги масалалар ва фикр-мулоҳазалар ўрганилди.

Аҳоли томонидан кўтарилган масалалар ва тақлифлар доирасида туманнинг 63 та маҳалласи, 52 та таълим муассасалари ва меҳнат жамоалари кесимида ижтимоий-маънавий муҳитни янада софломлаштиришга қаратилган “йўл харита”лари ишлаб чиқилди.

“Йўл харита”ларига асосан “Юнусобод тумани – изчил маънавий-маърифий юксалиш сари” мавзусида ижтимоий-маънавий муҳитни мустаҳкамлаш соҳасида тизимли ишлар бошлаб юборилди.

Ушбу “йўл харита”ларида белгиланган тадбирларни юқори савияда ўтказиш мақсадида Ўзбекистон ёзувчилар уюмлари, Маданият вазирлиги ва олий ўқув юрталари профессор-ўқитувчилари ташаббуслари билан зиёлилар, шoir ва ёзувчилар, санъаткорлардан иборат таърифот гуруҳлари шакллантирилди.

Туманнинг ҳар бир таълим муассасаси, маҳалласи ва меҳнат жамоаларида кириб бориш, аҳоли билан бевосита мулоқот қилиш, ўқувчилар, уларнинг ота-оналари билан турли учрашувлар ўтказиш йўлга қўйилмоқда.

Учрашувда халқ билан бевосита мулоқот олиб бориш, унинг таъшишлари билан яшаш, эл-юртимизни рози

қилиш – халқимизнинг фаровон ҳаётини, юртимиз равнақини таъминлашга қаратилган узок муддатли стратегия эканлиги алоҳида таъкидланди.

Йиғилишда шунингдек, ҳар бир маҳалла ҳудудиде гузар, тиббиёт масканлари негизиде дорихоналар, маиший хизмат ва сервис шохобчалари, болалар майдончаси ҳамда кичик истироҳат боғини камраб оладиган замонавий “Маҳалла маркази”ни барпо этиш ишлари олиб борилаётгани айтиб ўтилди. Шу билан билга кам таъминланган, ногиронлиги бўлган инсонларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатишга жиддий эътибор қаратилмоқда. Жорий йилнинг ўзиде оғир ижтимоий вазиятга тушиб қолган 593 нафар хотин-қизларнинг 105 нафарига тиббий ёрдам кўрсатилди, 286 нафарининг бандлиги таъминланди.

Келажақ авлодни билимли, ақлан етук, теран фикрли, ватанпарвар қилиб тарбиялаш, жисмонан ва руҳан соғлом ҳолда ўстириш бугунги куннинг устувор масалаларидан ҳисобланади. Туманда бу борада ҳам талайгина ишлар олиб борилаётгани таъкидлаб ўтилди. Хусусан, “Ёшлар – келажагимиз” давлат дастури ижроси доирасида 54,7 минг нафар ёшлар билан суҳбат ўтказилди, 379 нафари ишга жойлаштирилди. Ёшлар билан яқиндан мулоқот ўрнатиш, уларнинг ўй-фикрлари, қизиқишларини ўрганиш, жиноят кўчасига кириб қолишининг олдини олиш борасида тумандаги Ёшлар иттифоқи етакчиларига зарур топшириқлар берилди.

Учрашувда сўзга чиққанлар давлатимиз раҳбари ташрифи давомида белгилаб берилган вазифалар ижросини таъминлаш туман аҳолисининг турмуш фаровонлигини яхшилаш, эртанги кунга ишончини оширишга хизмат қилишини таъкидлади.

Абдували СОДИКОВ

ИШ ҲАҚИДАН КОММУНАЛ ТЎЛОВЛАР УЧУН УШЛАБ ҚОЛИНИШИ МУМКИНМИ?

Мажбурий тўловлар, шу жумладан, коммунал хизматлар ҳақини тўлаш ҳар бир фуқаро зиммасига юклатилган мажбуриятлардан бири.

Лекин бу мажбуриятга мажбурлаш ҳолатлари йўқ, дея олмаимиз. Иш ҳақидан, нафақадаги кишиларнинг пенсиясидан электр энергияси, табиий газ ва бошқалар учун пул ушлаб қолиниши сир эмас.

Бироқ, ҳар бир фуқаро ўз ҳуқуқ ва бурчларини бажаришда эркиндир. Фақат суд қароригина мажбурий ижро этилиши мумкин.

Адлия вазирлиги бу борадаги вазиятга қонуний баҳо бериш мақсадида ўрганиш ўтказди. Ўрганиш давомида тасодиқий танлов асосида 729 муассаса (тиббиёт, мактаб ва мактабгача таълим муассасалари) тасодиқий танлов асосида танланган, ўрганилди.

Ўрганиш натижаси қутилганидан кўра ёмонроқ, яъни ноқонунийлик авж олганини кўрсатди. Иш берувчиларнинг ходимлар иш ҳақидан ноқонуний равишда ушлаб қолиши деярли одатга айланган. Бошқача айтганда, ўқитувчи, тарбиячи, шифокор, ҳамшира каби касб соҳибларининг ойлик иш ҳақидан уларнинг розилигисиз коммунал тўловларга ўтказишдек ноқонуний амалиёт йўлга қўйилган.

Ўрганиш давомида 345 мингдан ортиқ қонунбузарлик ҳолати аниқланган. Уларнинг ярми Фарғона водийсида жойлашган виллоятлар ҳиссасига тўғри келган. Хусусан, 237 минг 434 (69 фоиз) ходимдан иш ҳақи уларнинг розилигисиз ушланган. 37 минг 696 (11 фоиз) ҳолатда уларнинг ишда бўлмаган вақти, яъни касаллик, таътил, хизмат сафари ва бошқа ҳолатларда иш ҳақининг 60-70 фоизи ушлаб қолинган.

Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Жиззах, Қашқадарё, Қорағон ва Бухоро вилоятларида ҳам бундай қонун бузилиши ҳолатларига йўл қўйилган. Иш ҳақининг 70 фоизигача ушлаб қолинган ҳолатлар учраган.

Таҳлил натижаларига кўра, адлия идоралари томонидан тегишли идораларга айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш бўйича тегишли ҳужжатлар киритилди. Шундан 277 таси маъмурий, 2 таси жиноят иши билан боғлиқ.

Ҳар бир фуқаро меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш, ва пировардида муносиб иш ҳақи олиш ҳуқуқига эга. Ходим маошининг бир қисми фақат унинг ёзма розилиги билан ушланиши мумкин.

Адлия вазирлиги барча фуқароларга ўз ҳуқуқини билишни, иш ҳақидан ноқонуний равишда ушлаб қолинган тақдирда “Ишонч телефони” – 1008 ёки адлия бўлиmlари, ижтимоий тармоқлардаги адлия гуруҳларига мурожаат қилишни сўрайди.

ЁШЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ ЙЎЛИДАГИ САЪЙ- ҲАРАКАТЛАР

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳамда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Тошкент шаҳар кенгаши ҳамкорлигида “Ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш йўлидаги ҳамкорлик” мавзусида тадбир ташкил этилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 18 июлдаги “Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини такомиллаштиришга доир комплекс чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида ташкил этилган тадбирда давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, судьялар, ўқувчи-ёшлар, талабалар, Ёшлар иттифоқи фаоллари, журналистлар иштирок этди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда ёш авлодининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, ютуқ ва гоёларини рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Ёшларимизнинг ҳар томонлама юксалиши йўлида қилинаётган бу саъй-ҳаракатлар ёш авлодни ягона мақсад йўлида бирлаштиришга хизмат қилаётганини қайд этилди.

Тадбирда судьялар, мутахассислар ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, демократик давлат куриш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида эътибор қаратиш лозим бўлган жиҳатлар, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасидаги йўл-йўриқлар, бугунги кунда айрим яширин жиноятларнинг келиб чиқиш сабаблари ва бу борада ҳушёрликка бошловчи чора-тадбирлар ҳақида тушунча берди.

Иштирокчилар Олий суд музейига ташриф буюрди. Тарихий ва ноёб экспонатлар уларда унутилмас таассурот уйғотди.

ЎЗА

Ўзбекистонда кечаётган янгиланишларга мос тарзда иш юритиш бугунги раҳбар кадрларга қўйилаётган талаблардан бири.

Аммо раҳбар нафақат замонавий фикрловчи, балки фундаментал билимларни эгаллаган, ҳатто дунё илм-фани эришгаётган ютуқлардан ҳам хабардор бўлиши шарт. Бир сўз билан айтганда, инновацион раҳбарларга ҳозирги кунда талаб ошиб бормоқда.

Бу бошқарув кадрларини тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштиришни тақозо этади, албатта. Шу мақсадда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 8 августда “Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академиясида бошқарув кадрларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишнинг самарали тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони қабул қилинди.

Бошқарув кадрларини профессионал тайёрлашнинг аввалги тизимида кадрларнинг амалий заҳирасини шакллантириш, уларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг муҳим масалаларини ўз ичига оладиган мақсадли дастур ишлаб чиқилмаган эди. Уларнинг билим ва кўникмаларини ривожлантиришга тизимли ва комплекс ёндашилмаган ҳамда малакасини ошириш узлуксиз равишда йўлга қўйилмаган.

Худудий бошқарув органлари, энг аввало, мамлакатимиз туман ва шаҳарлари ҳокимликлари учун малакали кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилмаган. Бошқарув кадрларини ўқитиш аксарият ҳолларда ҳудуд муаммоларини ҳисобга олмасдан, амалий муаммолардан узилган ҳолда фақат ўқув аудиторияларида, жойларга чиқмасдан амалга оширилган. Бу каби хато ва камчиликларни ҳисобга олиб, бошқарув кадрларини тайёрлашга масъул – Давлат бошқаруви академиясининг иш услуби, таълим йўналиши ва сифати тубдан ўзгартирилди.

– Фармонда белгиланган устувор вазифаларнинг бажарилишини таъминлаш мақсадида Академия томонидан бир қатор тадбирлар амалга оширилди, – дейди ЎзА муҳбирига Давлат бошқаруви академияси декани Отабек Маҳмамов. – Академияда таълим жараёнига профессор-ўқитувчилар билан биргаликда 30 дан ортиқ давлат ва жамият бошқаруви соҳасидаги тажрибали мутахассислар жалб этилди. Қисқа муд-

датли курсларда 1,6 мингдан зиёд бошқарув кадрлари малака оширди.

Масофавий таълимнинг замонавий усуллари, хусусан E-study (estudy.dba.uz) номли электрон ўқув курслари портали яратилди.

Портал орқали Россия халқ ҳўжалиги ва давлат хизмати академияси, М.Ломоносов номидаги Москва давлат университети, Олий иқтисодиёт мактабининг Амалий психология институти (Россия), Инсон ресурслар

Фармон ва ижро

E-STUDY ПОРТАЛИ ОРҚАЛИ БЎЛАЖАК РАЎБАРЛАР ДУНЁНИНГ ЕТАКЧИ ОЛИМЛАРИДАН ИЛМ ОЛМОҚДА

рени ривожлантириш миллий институти, Сеул Миллий университети (Корея) мутахассислари билан ҳамкорликда тренинглар ва семинарлар ташкил этилмоқда.

Академия профессор-ўқитувчилари томонидан мутлақо янги, интерфаол усулларни қўлланган ҳолда тренинг дастурлари ишлаб чиқилди. Мазкур тренинг дастурлари асосида туман ва шаҳар ҳокимлари ўринбосарлари, давлат ва жамоат ташкилотлари туман бўғини раҳбарлари учун ўқув-амалий семинарлар ўтказилди. Машгулотлар давомида мамлакатнинг барча ҳудудларидан 2 мингдан зиёд иштирокчи қамраб олинди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ўринбосарлари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосарлари, вилоят ташкилий-назорат гуруҳи раҳбари ва туман (шаҳар) ҳокимлари учун “Бошқарув маҳорати” бўйича семинар-тренинглар ўтказилди.

Машгулотлар давомида кадрларнинг малакасини ошириш, улар билан ҳудудга хос муаммоларни жойи-

да ҳал этиш, ижтимоий ҳамкорликни кучайтириш, раҳбар фаолиятининг натижадорлигини кўтариш зарурати аниқланди.

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 6 августдаги “Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академиясининг худудий филиалларини ташкил этиш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ Гулистон, Қарши, Самарқанд, Урганч ва Фарғона шаҳарларида Академиянинг худудий филиаллари ташкил этилди.

Худудий филиаллар замонавий шароитларда бошқарув кадрларининг касбий билим ва савиясига қўйилаётган талабларни ҳисобга олган ҳолда жойларда давлат ва жамият бошқаруви соҳасидаги раҳбар кадрларнинг малакасини оширмоқда.

Академия ва унинг худудий филиалларида жорий ўқув йилида 6 мингдан зиёд маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг худудий тузилмалари, шунингдек, нодавлат нотижорат ва бошқа ташкилотларнинг бошқарув кадрлари ва масъул ходимлари малака ошириш имкониятига эга бўлди.

Айни пайтда туман ва шаҳар ҳокимлари ўринбосарлари ва қўйи бугун раҳбарлари учун малака ошириш курслари ўтказилмоқда.

Малака ошириш ўқув курсининг дастури Давлат бошқаруви академиясини профессор-ўқитувчилари томонидан мамлакатимизнинг турли ҳудудларида ўтказилган ўрганишлар давомида аниқланган муаммолар таҳлили, шунингдек, хорижий мамлакатлар илғор тажрибаси асосида ташкирланган.

Малака ошириш курслари ақлий ҳўжум, кичик гуруҳларда ишлаш, кейс-стади, коллегиял муҳокама, тақдимот каби интерфаол усулларда ташкил этиляпти.

Ўқув машгулотлар видео-конференц алоқа орқали барча филиалларни бирлаштириб турувчи дастур орқали бошқариб турилади. Дарс машгулотлари Давлат бошқаруви академияси, ҳудудлардаги олий ўқув юрларининг етакчи профессор-ўқитувчилари ҳамда вазирлик ва идораларнинг тажрибали мутахассислари томонидан олиб борилаётди.

Малака ошириш курсларидан муваффақиятли ўтган бошқарув кадрларига сертификатлар топширилмоқда.

Н.АБДУРАИМОВА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

АТРОФ-МУЎИТ МУЎОФАЗАСИГА ОИД ҚОНУН ЛОЙИЎАЛАРИ МУЎОКАМАДА

Парламент қўйи палатасидаги Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси фракциясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда халқаро ҳамкорлик, ижтимоий-иқтисодий, атроф-муҳит муҳофазасига оид қонун лойиҳалари кўриб чиқилди.

Йиғилишда дастлаб, “Ўзбекистон Республикасининг Консуллик уставиға ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси ва унга илова қилинган ҳужжатлар кўриб чиқилди. 1996 йил август ойида қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг Консуллик уставиғи комплекс таҳлил қилиш ва ҳолис баҳолаш шунинг кўрсатадики, у кўнча кирганидан сўнг ўтган 20 йилдан ортиқ вақт давомида Ўзбекистонда қатор янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган бўлиб, улар асосида консуллар ваколатига ҳозирги кунда Консуллик уставида ўз аксини топмаган қўшимча функциялар ҳам юклатилган.

Шу каби ҳолатлар лойиҳани қабул қилиш заруратини келтириб чиқармоқда. Шу муносабат билан тақлиф этилаётган ҳужжат орқали консулликда фаолият олиб боровчи мансабдор шахсларнинг хизмат вазифаларини тартибга солуви бир қанча нормалар киритилмоқда.

Йиғилишда фракция аъзолари томонидан консуллик муассасалари фаолиятига аҳборот технологияларини фаол татбиқ этиш ва “Электрон ҳўкумат” ва “Ягона интерактив давлат хизматлари портали” фаолият юритиши доирасида, шунингдек, виза анкеталарини бериш, ҳўжатларни олишга аризаларни бериш, қайтишга шаҳодатномалар бериш, Ўзбекистоннинг чет элдаги муассасаларида консуллик ҳисобига қўйиш каби онлайн хизматларни тақдим этиш бўйича белгиланган вазифаларнинг ҳаётга татбиқ этилиши масаласи ва заруратига эътибор қаратилди.

Шунингдек, фракция аъзолари томонидан “Ўзбекистон Республикасининг Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ҳам кўриб чиқилди.

Ҳозирги пайтда ўсимликлар карантини масаласи долзарб аҳамият касб этмоқда ва бу масалада масъуллар томонидан зарарланган ҳудудларни аниқлаш мақсадида қишлоқ ҳўжалиги екнилари майдонлари ва аҳоли томорқаларида назорат ўтказилмоқда. Карантин объектлари билан зарарланган ўсимликлар аниқланган тақдирда карантин бўйича инспекторлар томонидан ер эгаларига ўсимликларни зарарсизлантириш учун мажбурий амалга ошириладиган чора-тадбирлар белгилаб берилмоқда.

Лекин, таъсир чораларининг аниқ механизми йўқлиги тўғрисида фермерлар томонидан ушбу чора-тадбирлар бажарилмасдан қолмоқда. Шу каби масалаларни ижобий ҳал этишга қаратилган ушбу қонун лойиҳаси орқали жисмоний ва юридик шахслар томонидан зарарқундаларга қарши курашганда масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш учун жавобгарлик белгиланмоқда.

Ушбу ҳўжат орқали белгиланган нормаларга риоя этилиши устидан давлат назоратини кучайтириш ва ишлаб чиқаришда ўсимликларнинг карантини бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш ва соҳада ҳўқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар кўриш, ўсимликлар карантини ва фитосанитария талабларининг бажарилишини таъминлайди.

Карантин эълон қилинган зарарқундаларга, ўсимликлар касалликларига ва бегона ўтларга қарши курашнинг санитария қоидаларини ва бошқа хил қоидаларни бузиш учун лойиҳада тақлиф этилаётган маъмурий жарималарнинг микдори оширилиши бўйича асослар етарли эмаслиги таъкидланди.

Шунинг учун қонун лойиҳасининг тушунтириш ҳатида ушбу жарималар қўлланиши бўйича аниқ статистик маълумотлар келтирилиши ҳамда қонун лойиҳасида белгиланган маъмурий жарималар қанчалик қўзланган самардорликка эришиши тўғрисидаги маълумотлар келтирилиши лозимлиги айтиб ўтилди. Шу каби масалаларни қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлашда кўриб чиқиш зарурлиги таъкидланди ва фракция уни биринчи ўқишда концептуал жиҳатдан маъқуллади.

Йиғилишда бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Нурилло НАСРИЕВ

Халқимизнинг сеvimли шоири Сирожиддин Саййид ана шундай эзгу мақсад ва қараш билан умрига мазмун, ҳаётига кўрк бағишлаётган ижодкорлардан. Унинг қалбидан отилиб чиқаётган сатрларнинг барчаси инсонни эзгуликка ундайди.

ЭЛГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ САОДАТ

Юракларга Ватан туйғусини қадайдими, Инсонлар ўрта-сидаги ўзаро меҳр-оқибатни, самимиетини, севги ва вафони тараннум этади. Унинг шеърларини ўқир экансиз, беихтиёр шу азиз элнинг, шу халқнинг фарзанди бўлганимиздан ғурурланиб кетасиз, юртимизда олиб борилаётган ислохотларга дахлдорлик ҳиссини туюсиз...

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида ўтказилган учрашувда ўқувчилар, талаба-ёшлар шоирининг ана шундай ижод махсулларидан баҳраманд бўлишди. “Элга наф келтириш – олий саодат” мавзусида ўзаро суҳбат қурилди.

Тадбирда мамлакатимизда адабиёт ривожига, ижодкорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга улкан эътибор қаратилаётгани, бу эса ўз навбатида, уларнинг ижтимоий-маънавий фаоллиги ва фуқаролик масъулиятини оширишга хизмат қилаётгани таъкидланди.

– Бугун барча соҳаларда амалга оширилаётган туб ислохотлар неғизда халқимизнинг бахтли ва фаровон ҳаёт кечиришини, Ватанимиз ривожини, унинг халқро майдондаги обрў-эътибори янада юксалишини таъминлашдек улкан мақсадлар муассасам, – деди ЎзА муҳбирига С.Саййид. – Ана шу эзгу мақ-

садлар йўлида фидойилик қилиш, элу юртга қамарбаста бўлиш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир. Сўз масъулияти, сўз залворини теран ҳис этиш, бадий ва мазмун жиҳатдан юксак савияли асарлар яратиш, халқимизнинг қадимий тарихи ва бой маданиятини, туб ўзгаришлар ҳамда бугунги кун нафаси, одамларни ўйлантираётган ижтимоий муаммолар акс эттирилган замонавий асарлар яратиш муҳим аҳамиятга эга.

Тадбир сўнгида иштирокчиларга Ёзувчилар уюшмаси томонидан турли номдаги китоблар совға қилинди.

Моҳигул ҚОСИМОВА

ПРОФЕССИОНАЛ ҲАРБИЙ КАДРЛАР – ТИНЧЛИГИМИЗ КАФОЛАТИ

Бугун халқаро майдонда ҳарбий сиёсий вазият, халқаро ва минтақавий хавфсизликка хавф-хатар ҳамда таҳдидлар кўлами кенгайиб бораётгани, геосиёсий қарама-қаршиликларнинг кучайиши, куч ишлатиб ҳал этишга бўлган ёндашувнинг устунлик қилиши мудофаа тизимини мустаҳкамлашни талаб этади.

Халқаро ҳўқуқнинг умумэтироф этилган принциплари ва нормаларининг эркин талқин этилиши ҳамда танлаб қўлланилиши ҳоллари тобора кучаймоқда. Шундан келиб чиқиб, 2018 йил 9 январда Ўзбекистон Республикасининг “Мудофаа доктринаси тўғрисида”ги қонун қабул қилинди. Ушбу доктрина Ўзбекистон ташқи сиёсатининг очиклик тамойилини, яқин қўшнилар билан дўстона ва амалий муносабатларни ривожлантиришни ифода этади.

Давлатимиз раҳбари, Қуролли Кўчлар Олий Бош Қўмондон Шавкат Мирзиёев томонидан тасдиқланган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида юртимиз мудофаа салоҳиятини янада мустаҳкамлаш ва Қуролли Кўчларимизни ривожлантириш давлат дастурининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган. Стратегияга биноан 2018 йилда бошқа соҳалар қаторида ҳарбий қурилиш борасида ҳам кенг қўламли ўзгаришлар амалга оширилди. Қисқа муддатда дастлабки аниқ натижаларга эришилди ва янгиланаётган Қуролли Кўчларимиз бўйича стратегик ёндашув ишлаб чиқилди.

Президентимиз томонидан 2017 йил Олий Мажлисига мурожаатномасида Миллий гвардия барпо этилганлиги ҳақида таъкидлаб ўтилди. Гвардия сўзи, италячага – “guardia” сўзидан олинган бўлиб, ҳарбий қўшиннинг сараланган имтиёзли қисмини англатади.

Ташкил этилганга қисқа вақт бўлишига қарамастан, мазкур ҳарбий тузилма мамлакат хавфсизлигини таъминлаш тизимидаги муҳим бўғинга айланди ва Қуролли Кўчлар таркибий қисмлари ва бошқа ривожланган чет давлатлар билан яқин ҳамкорлик алоқаларини ўрната бошлади.

Давлатимиз раҳбарининг топшириғига биноан Миллий гвардия Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда “Хавфсиз шаҳар – хавфсиз мамла-

кат” концепциясини амалга ошириш, жамоат тартибини сақлаш учун масъул ва жавобгар этиб белгиланди. Мазкур вазифалардан келиб чиқиб, ҳозирги пайтда Миллий гвардия томонидан қўшинлар фаолиятининг самарадорлигини оширишга йўналтирилган кенг қўламли чора-тадбирлар билан бирга, ўз ватанига садоқатли, юқори малакали ҳарбий кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш бўйича ишларни ҳам амалга ошириб келмоқда.

Мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, армия ва халқ бирлигини таъминлаш борасида Миллий гвардия ва унинг таркибий бўлинмалари билан жойлардаги давлат ҳокимияти органларининг ҳамкорлигини таъминлаш, ўсиб келаётган ёш авлод қалбид мустаҳкам ҳаётий позиция ва Ватанимиз тақдирини кўчмас масъулият туйғусини шакллантиришга хизмат қилади.

Ўзбекистонда ёшлар иттифокининг ташкил этилиши ва Қуролли Кўчлар тизимида, жумладан Миллий гвардия тизимида бирламчи тузилмалари фаолиятини таъминлаш бўйича амалга оширилаётган давлат сиёсати самарадорлигини ошириш билан бир қаторда, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган сайёҳаракатларининг мантикий давомидир.

Хулоса қилиб айтганда, профессионал ҳарбий кадрларни тайёрлаш давлатимиз, миллий армиямиз олдидаги энг муҳим вазифалардан ҳисобланади. Зеро ватан тинчлиги, юрт оқсоқчилигини таъминлашда бу устувор масалалардан ҳисобланади.

Ш.АМАНОВ,

Ўзбекистон Республикаси

Миллий гвардияси

Ҳарбий-техник институти

ўқитувчиси

МЕНИНГ БАЙРОҒИМ — МЕНИНГ ҒУРУРИМ

Байроқлар ҳақида сўз юритилганда бевосита кўз ўнгимизда 2018 йилда Тошкент шаҳрининг Халқлар дўстлиги майдонида қад ростлаган Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи намоён бўлади.

Давлатнинг муҳим белгиларидан бири бўлган ушбу рамз давлатнинг маъжудлиги, мазкур ҳудуднинг эгаси борлигини англатади.

Тарихий хотирасиз келажақ йўқ ёки мозийга қайтиб иш кўрмоқ хайрли эканлигини инобатга олган ҳолда байроқ билан боғлиқ тарихимизни ёдга олмоқ ўринлидир.

Ўзбекистон тарихида давлат байроғи атамасини мен, ўрта асрларда, аниқроқ айтилган бўлса, темирийлар тарихи даври акс эттирилган манбаларда учратдим. Буюк саркарда, давлат арбоби Амир Темур ибн Тарағай 1370 йил Балх ҳўқмдори Амир Ҳўсайн қарши қўшин тортидан йўлда улўғ пири Саййид Барака томонидан Соҳибқиронга яловбайроқ тақдим этилади ва бу ҳокимият рамзи эканлиги тарихий манбаларда акс эттирилган.

Бугунги жамиятимизда эса байроқ атамаси кенг тушулча, мазмунга эга. “Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи тўғрисида”ги Қонун қабул қилинди. Байроқ билан боғлиқ барча тартиб-қоидалар қонун билан белгиланди. Қачон, қаерда ва қандай ҳолатда байроқдан фойдаланиш нормалари ишлаб чиқилди. Шунинг ўзи байроқнинг давлат сиёсатида нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини билдиради.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотида 200 га яқин давлатларнинг байроқлари ҳилираётган бўлса, уларнинг ранглари ва белгиларида акс эттирилган тасвир бевосита ўша давлат ва миллатнинг тарихи, миллий урф-одат ва қадриятларини намоён этади.

Байроқ борасида кўп ва хўп гапириш мумкин, лекин, бугун биз, кун сайин тараққий этаётган Республика-мизда фуқароларнинг давлат рамзлари, байроққа нисбатан муносабатлари қандай деган ҳақли савол қўйишимиз лозим ва бунда ижобий натижалар кўзга ташланади.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 27 йиллик қўтулғу байрамида сўзлаган нутқида “Миллий тикланишда – миллий юксалиш сари” иборасини қўллади. Дарҳақиқат, халқимиз мустақилликдан то бугунги кунгача катта йўлни босиб ўтди. Юксалиш йўлида пасту баландларни кўрди. Галдаги навбат, халқимизнинг бир бўлиб, янада яхши яшаши учун бор куч-қуввати, ақл-шижоати, виждон-ориятини сафарбар этмоғи лозим.

Шу мақсадда Республика вилоятлари ҳамда Тошкент шаҳрида салобатли байроқлар ўрнатилди. Миллат гурури ва ифтихори – давлат байроғи ҳар бир ватандошимизга ўзгача руҳий мадад беради. Қолаверса, ёшларнинг ватанпарвар, юртга садоқатли, қомил инсон бўлиб воёнга етишларига ушбу байроқлар катта ҳисса қўшади.

Бизнинг асосий вазифамиз эса, ҳар бир фуқаро онгу шуурига Ватанимиз рамзаларига нисбатан чўқур ҳўрмат туйғуларини сингдиришдир. Умуммиллий ва эхтиром тими-солларидан бири бўлган байроқни улуғлаш ва ардоқлаш барчамизнинг муқаддас бурчимиздир.

Шунинг учун биз “Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи тўғрисида”ги Қонунни янги тахрирда кўриб чиқишимиз, бугунги кун талабларидан келиб чиқиб, байроқ бўйича нормаларни белгилашимиз зарур деб ўйлаймиз. Ва албатта, байроққа ҳўрмат ёшларнинг шаклланиши лозим. Нафақат мактабда, балки мактабгача таълим муассасаларидан бошлаб ёшларга давлат рамзаларини тушунтириш, уларга бўлган муносабатни, меҳр-муҳаббатни сингдириб боришимиз керак бўлади. Зеро, ёшларда олинган билим ва тарбия, тошга ўйилган нақш каби қўй-матга эга бўлар экан.

Шерзод ХОЛМАТОВ,
“Миллий тикланиш” демократик
партияси Тошкент шаҳар
Кенгаши ходими

МАМЛАКАТИМИЗДА “ҲАДИСШУНОСЛИК” БЎЙИЧА БАКАЛАВРЛАР ТАЙЁРЛАНДИ

Миллий матбуот марказида Ҳадис илми мактаби ташкил этилиши тафсилотларига бағишланган брифинг ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита томонидан ташкил этилган тадбирда Президентимизнинг 2018 йил 16 апрелдаги “Диний-маърифий соҳа фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 1 ноябрдаги “Ҳадис илми мактаби фаолиятини ташкил этиш ва қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ижроси билан Ўзбекистон мусулмонлари идораси муассислигидаги Ҳадис илми мактаби ҳузурида маълумот берилди.

Жумладан, мазкур таълим даргоҳи битирувчиларига бериладиган давлат намунасидаги диплом Ўзбекистон Республикасида олий диний таълим соҳасидаги бакалавр даражасини берувчи олий маълумот тўғрисидаги ҳўжат, деб эътироф этилади. Мактабда “Ҳадисшунослик” таълим йўналиши бўйича бакалавр кадрлар тайёрланади. Уқиш муддати 5 йил бўлиб, қўндузги таълим шаклида олиб борилади. Мактабга араб тилини пухта ўзлаштирган, ҳадисларни ёд олишга сабаботли бўлган ўрта махсус диний таълим муассасаларининг иштироки билан битирувчилардан саралаб олинади.

– Ҳадис илми мактабиди Қуръон, ҳадис, фикҳ ва ақида илми, араб тили, Ислам тарихи, аниқ ва табиий, ижтимоий-гуманитар фанлар ҳамда хорижий тиллардан ёшларга сабоқ берилади, – дейди ЎзА муҳбирига Дин ишлари бўйича қўмита раисининг биринчи ўринбосари Музаффар Комилов. – Ушбу мактабни шакллантиришда, Маританиядаги Ҳадис илми мутахассисларини тайёрлаш маркази, Туркиядаги Мармара давлат университети, Покистондаги Дорул улум университети ва бошқа хорижий таълим муассасаларининг тажрибаси ўрганилди. Қўмитамиз Ташқи ишлар вазирлиги билан биргаликда мактаб билан турли хорижий мамлакатларнинг нуфузли илмий ва таълим муассасалари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш, хориқлик профессор-ўқитувчиларни жалб қилиш бўйича тизимли ишларни амалга оширади.

Ҳадис илми мактабига 2018-2019 ўқув йили учун қабул жорий йилининг 8 ноябрдан 15 ноябргача белгиланди.

Абдулазиз МУСАЕВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Тошкент кимё технология институти томонидан 1996 йилда Азимов Олимжон Обидович номига берилган № 010465 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛНАДИ

